Zprávy zahraniční.

RAKOUSKO-UHERSKO.

Hraběcí bankrotář.

Vídeň, 19. října. — Hrabě Rudolf **Kinský, jenž** má za druhou ženu bývalou c. a k. korunní zpěvačku Marii **Theresu** Renardovovou, byl prohlášen **za bankrotního.**

Jde to špatně.

Vídeň, 19. října. — Naděje, že bude moci rozřešiti dr. Lukacs,jako předseda ministerstva uherské zápletky, hrozí se rozbití. Dr. Lukacs požadoval od císaře jistá zplnomocnění, o nichž myslil císař, že mu jich nemůže dáti. Nyní se snaží Tisza, Andrassy a Lukacs, aby docílili dorozumění.

Pěkná věc.

Vídeň, 19. října. — V tak zvaném Bratušově případě vyskytuje se nyní jedna sensace za druhou. Při vyšetřování, jež bylo zavedeno v této věci ve Štýrském Hradci, vyšlo **na** jevo, že příměl svého času četník Sesko Bratušu, jejž ohrožoval svým bodákem, k složení doznání, jakoby byl týž zavraždil svou dceru, a shrábl pak oměnou, vysazenou od vlády na odkrytí domělé vraždy. K tomu pak se dělo vyšetřování domnělé vraždy před třemi různými vyšetřujícími soudci, kteří nerozuměli slovinsky, a Bratušova obhájoba byla tedy marná. Četník Sesko byl tehdy od svých představených pochválen a byl pak ještě povýšen. Dnes se ve Štýrsku nechápe, jak se mohla státi tak hanebná věc,jež mohla snadno vésti k justiční vraždě, kdyby nebyl použil tehdy císař svého omilostňovacího práva.

Německý princ na jevišti.

Vídeň, 21. října. — V divadle "Urania" v Budapešti se hraje přítomně kus pode jménem "Berlínský život." V něm vystupuje druhý syn německého císaře, Eitel Fritz, jako princ Attila a činí se naň narážky jako na přístího uherského krále.

Povídání o aspiracích prince Eitla Fritze na uherský trůn jest staré teprve několik dnů, však divadelní podnikavost se toho již zmocnila.

Zemřel na dceřině hrobě.

Vídeň, 21. října. — Do Záhřebu, v Chorvátsku, přijel tyto dny jeden vysloužilec z Ameriky, aby navštívil hrob své dcery a položil naň věnec. Náhle byl zachvácen mrtvicí a sklesl na hrob. Zemřel v malé chvíli.

Možná vzácná návštěva.

Rakouský arcivévoda Leopold Salvator, známý náruživý vzduchoplavec, poslal pařížskému vzduchoplaveckému klubu sdělení, že se hodlá súčastniti st. louiských dostihů balonových o světově výstavě a že pošle do Ameriky svůj proslavený balon "Meteor." Klub se usnesl vyzvati jej, aby se sám také do Ameriky podíval. Arcivévoda snad k tomu svolí.

SRBSKO.

Dostali prý plat.

Vídeň, 21. října. — Některé časopisy zdejší, známé svým "přátelstvím" k Srbsku, otiskují následující pověst: Důstojníci, kteří provedli vraždu na králi Alexandrovi a královně Draze, dostali následující peněžité odměny: Plukovník Mašín, královnin švakr a nyní velitel posádky bělehradsko-dunajské, $6000. Plukovník Mišič, do nedávna odborný rada v ministersvu války, a dva jiní po $4800. Mladší důstojníci od $400 do $1000. Avakumovič, jenž převzal náčelnictví nové vlády a sestávení kabinetu, $10.000.

RUSKO.

Učiní ještě jeden pokus.

Petrohrad, 19. října. — Sděluje se, že carská návštěva v Římě odložena byla pouze do jara a že se car o ní ještě jednou pokusí, změní-li socialisté svoje nepřátelské vystupování proti němu. Kdyby se to nemělo státi, spokojí se car s pouhou námořní schůzkou s králem u italských břehů, kterýmžto způsobem nedávno navštívil německého císaře u Gdanska.

V Moskvě byl odsouzen jeden Armén, turecký poddaný, na deset roků do žaláře pro vraždu, jíž se dopustil na ruském Armenovi, bankéři Jangarovovi. Revoluční Arméni zajali bankéře a odvlékli jej do hor, odkud jej propustili, když slíbil, že zaplatí 15.000 rublů arménskému národnímu fondu. Když slibu nedostál, zavraždili jej prostřednictvím zmíněného muže, jenž byl při činu chycen.

FRANCIE.

Budou útočit na ministerstvo.

Paříž, 19. října. — Až se sněmovna sejde, očekává se bouřlivý průběh zasedání. Klerikální skupiny mají připravenou dlouhou řadu resolucí, jimiž chtějí vládu bombardovat, však ministerstvo má za sebou většinu stejně pevnou, jako mělo v zasedání posledním a nemusí se tedy útoků bát. Rozdělí si bezpochyby interpellace a bude na každou skupinu odpovídat dohromady, aby času neztrácelo. Ve sněmovně bude se pouze projednávat rozpočet na příští rok a vedle toho předloha, senátem již schválená, na zkrácení vojenské služby na dva roky. Senát, který jest s prací napřed, bude projednávat novou předlohu o pensích pro staré k práci neschopné dělníky.

Přiznala se k vraždě.

Vražda bývalé herečky, Eugenie Fougérové v lázeňském domku v Aix la Bains konečně se vysvětlila. Jistá slečna Giriatova, jíž v pařížském polosvětě říkali La Nubienne, přiznala se, že dala Fougérovou, jíž byla jeden čas důvěrnou přítelkyní, zavraždit. Vraždu provedl milenec Giriatové, Henri Bassot. Giriatova již dávno toužila po nádherných klenotech přítelkyně. Ona i Bassot jsou nyní ve vězení.

Stávka bude pokračovati.

Paříž, 20. října. — Stávkáři v přádelnách a tkalcovnách v Armentieres, kdež tyto dny došlo na velké pouliční boufe, hlasovali včera o otázce navrácení se do práce a velikou většinou se rozhodli, na stávce vytrvati. Zaměstnavatelé chtěli je získati dostupkem, zkrácení pracovní doby o hodinu denně při stejné denní mzdě. Myslí se, že to bude míti za následek vyvolání stávky v jiných městech severní Francie.

Paříž, 20. října. — Jak praví baron d'Estournelles Constant, vyjednává přítomně francouzská vláda o arbitrační smlouvy s Italií, Holandskem a Švédsko-Norvéžskem. Vyjednávání vezme delší dobu, ale myslí se, že smlouva s Italií bude dojednána dříve, než-li se vydá president Loubet na cestu do Říma.

Parlament se sešel.

Paříž, 20. října. — Obě sněmovny sešly se k zimnímu zasedání. Ve sněmovně poslanecké očekávají se interpellace k vůli klášterním řádům a ostré výstupy.

Schůze sněmovny.

Paříž, 21. října. — Jak jsme již povědělí, shromáždily se obě sněmovny k pravidelnému zimnímu zasedání. Poněvadž žádné důležité věci nepředléhají, nepoutá se k události této vainý zájem. Vzdor tomu byly galerie plny obecenstva, které si přálo býti svědkem slavnosti zahajovacích. Z ministrů byli přítomni Combes,Delcassé, André a jiní. Vůdce oposice, Ribot, uvítán byl při vstoupení do síně potleskem. Vrací se do sněmovny po dlouhé nemoci. Combes prohlásil, že vláda bude na interpellace ohledně klášterních řádů odpovídati ve čtvrtek a na interpellace ohledně paní Humbertové a j. později. Rozpočet předložen bude v pondělí. Sněmovně předsedal Bourgeois.

Mírové smlouvy.

Baron d'Estournelles Constant, jenž je ve Francii hlavním pracovníkem v zájmu světového míru, vyslovil se o arbitračních smlouvách, které vláda francouzská přítomně s jinými zeměmi vyjednává: "Holandsko a Švédsko-Norvéžsko podaly naší vládě své nabídky o arbitrační mírovou smlouvu již dávno, ale vláda stále jednání odkládala. Když jsem utvořil svoji parlamentární ligu v zájmu světového míru, navštívil jsem minulého jara Delcassého a učinil jsem na něho nátlak, aby zahájil jednání. To se konečně stalo, a nyní jest jednání v plném proudu. Doufám, že se zdaří a že bude věc arbitrace tímto způsobem nově posílena. Vzdor nepřátelské kritice z některých stran věřím pevně, že smlouva mezi Francií a Anglií má velikou cenu. Doufám, že obě země budou ji zachovávati upřímně. Amerika má o arbitraci veliké zásluhy, poněvadž se chová pokojně a předkládá své zahraniční spory arbitračním soudům. Pojedu do Ameriky na st.-louiskou výstavu a budu tam o všeobecném míru mezi národy mluviti."

NĚMECKO.

Útěk z vězení.

Berlín, 19. října. — Z oddělení žalářе v Halle, v němž jsou zavřeni trestanci choromysiní, uteklo včera osm trestanců. Zaškrtili jednoho strážníka, poranili druhého a zmocnili se klíčů. Byli později všichni pochytáni.

Soud s podvodníky.

Berlín, 20. října. — Dnes bylo zde zahájeno přelíčení s několika podvodníky, o jejichž zatčení jsme již před měsíci přinesli zprávu. Je to deset lichvářů, kteří na velké úroky půjčovali peníze vysokým osobnostem, požadujíce od nich veliký úrok. Když některého šlechtice již úplně vyčerpali, hleděli jej bohatě oženit, aby jim mohl dluhy zaplatit. Jednou z jejich obětí byl rakouský šlechtic, hrabě František Josef Larisch-Moenich. Tomuto poskytovali půjčky tak dlouho,*až byl na mizině a pak mu dohodili za nevěstu dceru bohatého továrníka tužek, Fabera v Norimberku. Za to jim musel přiznat dluh $1,000.000, ač mu tolik nepůjčili. Však nevěsta hraběte nechtěla, i vypravili jej podnikaví spekulanti do Ameriky v honbě za nevěstou. Půjčili mu na to první poslední, ano i šaty mu koupili. V roce 1901 podařilo se hraběti skutečně uloviti v Americe bohatou nevěstu, slečnu Saterleeovou z Pennsylvanie, ale potom se najednou rozmyslil a nechtěl své dluhy platit. Z toho povstaly soudy, jež skončily zatčením podvodníků. Nynější přelíčení s nimi bude asi zajímavé.

V Tilsitu odsouzen byl porotou k smrti řezník Hubert z Lampoenen, poněvadž dne 25. května zavraždil majitele statku Zuerchera, jeho ženu a pětiletou dcerušku. Hubert věděl, že Zuercher téhož dne dostal 12.000 marek za dobytek. V Hubertově stodole nalezen byl Zuercherův měšec.

Nové "zázračné" dítě.

Berlín, 20. října. — Přítomně zde budí velikou pozornost 10letý houslista František šlechtic Vecsey, chráněnec profesora Joachima. Týž hraje skladby Bachovy, Wieniawského a Paganiniho s neobyčejnou dokonalostí nejen v technickém ohledu, ale i pokud se týče pochopení. "Vossische Zeitung" o tom píše, že se to nedá ani psychologicky vysvětlit.

Zase americké nebezpečí.

Berlín, 20. října. — V různých odvětvích německého průmyslu panuje značný nepokoj k vůli úspěchům amerických snah, dosíci zřizováním malých obchodů pevné opory pro prodej amerických výrobků. Tak ku př. zde roste každým dnem oblíbenost amerických psacích strojů a různých druhů šicích strojů. Také kupuje obecenstvo rádo a čím dále tím více americké hudební nástroje, obuv a jiné zboží amerického původu. K tomu přistupuje ještě, že zřizují Američané v hlavních ulicích města s velikou obratností a energií pravé obchodní paláce, jež jsou každému nápadné. Jak praví znepokojená konkurence, znají Američané chytat zákazníky mnohem líp, než Němci. Vědí také, jak obchod zjednodušiti a uspoří tím peníze, a k tomu ke všemu mají také velikou obratnost v používání raffinované reklamy.

Berlín, 20. října. — Proces proti Marii Gleditschové, bývalé hospodyni majora ve výslužbě Augusta Reische, jehož na konci května, když jí dal výpověď ze služby, zabila, skončil tím, že byla uznána obžalovaná vinnou zločinem zabití a odsouzena na 5 a půl roku do vězení. Soud zamítl otázky, zněnící na vraždu, připustiv jako polehčující okolnost pro obžalovanou velikou žárlivost.

Major Reisch se chtěl oženiti a proto asi Gleditschovou propustil.

Soud s dohazovači sňatků.

Berlín, 21. října. — Přelíčení s deseti sprostředkovateli sňatků, kteří chtěli na hraběti Larischovi-Moennichovi, "českém historickém" šlechtici, vymoci obnos $1,000.000 za to, že mu nevěsty dohazovali a svými penězi jej bohatě oženili, budí zde velikou pozornost. Dnes hrabě před soudem svědčil. Vyprávěl, že se v roce 1901 oženil v Buffalu se slečnou Marií Hatterfieldovou z Pennsylvanie a hned na to dostal od jistého new-yorského bankéře ku splacení poukázku na $50.000. Odepřel placení, nebot' slíbit a podepsat noty je panské, ale platit je selské. Od té doby započalo jeho systematické pronásledování, které trvalo, až se obrátil k soudu o pomoc. Z lidí, kteří jej pronásledují, jsou dva ředitelí banky, čtyři obchodníky a čtyři živí se půjčováním peněz. Hrabě tvrdí, že podepsal směnky a uvolil se peníze zaplatiti jen pod tou podmínkou, když mu věřitelé pomohou k uzavření sňatku s některou ze tří dcer továrníka tužek Fabera z Norimberku, které mají každá prý $20,000.-000 věna. Ale ty hraběte všecky tři odmítly a on odejel do Ameriky, kdež si nevěstu vynašel sám. Přiznává se, že mu na to také půjčeny byly peníze, ale ty on vrátiti nesílbil. Jeho žena žije nyní ve Vídni a ví prý dobře o všem tomto. Pověsti, že se s ním chce dáti rozvésti, nespočívají prý na pravdě.

Usmrcena hadem ve zvěřinci.

Berlín, 21. října. — Ve Voelklingen, v Prusku, odbýváno bylo ve zvěřinci divadelní představení za přítomnosti velikého počtu diváků. Jedna mladá žena, krotitelka hadů, přišla při tom o život, byvši obrovským hadem, hrozným umačkána. Když volala o pomoc a s hadem zápasila, myslili diváci nejprvé, že je to pouhé představení a tleskali jí. Za to mužstvo zvěřince poznalo brzo vážnost' situace a pospíšilo krotitelce ku pomoci. Mohla býti zachráněna, kdyby se byl ředitel zvěřince odhodlal dosti brzo k rozkazu, aby byl had zabit. To však se stalo příliš pozdě, když již byla krotitelka mrtva.

ITALIE.

Papež se chce smířit.

Řím, 20. října. — Praví se, že papež Pius X. vyslovil přání, vyjednávati s italskou vládou o podmínkách, pod jakými dalo by se docíliti smíření a odstraniti nepřátelství, které mezi oběma již přes třicet roků trvá. Jednání takové musilo by se ovšem vésti neúředně, bezpochyby tajně. Myslí se, nedojde-li k přátelským vztahům mezi papežem a králem, že se může vynajíti aspoň nějaký "modus vivendi", aby spolu aspoň v dobrotě vycházeli.

Ministerstvo padlo.

Celý kabinet Zanerdelliův odstoupil. Král přijal jeho resignaci.

Ku smíru papeže s vládou.

Řím, 22. října. — Angelo Sarto, bratr papežův, a Angelos Parolin,jeho švakr, měli několik delších rozmluv s papežem. Potom prozradili, že má papež v úmyslu zůstati stejně dobrým Italem jako jest hlavou církve, a že se přičiní, aby nesnesitelný poměr, který již přes třicet roků mezi královskou vládou a papežským dvorem trvá, konečně byl pozměněn. Myslí se, že by se to stalo jakousi úmluvou mezi papežem a královskou vládou, jíž by se upravily vztahy mezi oběma. Papež nevzdal by se nároků na svojí světskou vládu nad královstvím římským, ale přestal by se považovati za věčně vatikánského. Tím by nemálo získala italská vláda, nebot' její poddaní-katolíci zastavili by proti ní všechen boj. Proto bude asi papež napřed chtět věděti, jaké ú stupky by mohl za to od Italů čekat.

VELKÁ BRITANIE.

Komise u krále.

Londýn, 19. října. — Po krátkém zasedání jeli dnes ráno členové komise pro upravení hranic Alašky do Buckinghamského *paláce, kde byli přijati králem. Velevyslanec Choate představil americké komisaře. Král byl již dříve zpraven o rozhodnutí komise.

Nyní bude míti ona komise ještě jedno zasedání, jež bude veřejné a bude se konati zítra v poledne v místnostech ministerstva zahraničních záležitostí. V zasedání tom bude přečteno úplné rozhodnutí komise, jež se nyní ví jen neúplně.

Kanad'ané odepřeli podpis.

Londýn, 19. října. — Když dnes společná anglo-americká komise měla podepsati své rozhodnutí, odepřeli kanadští zástupci na ní, Sir Louis Jette a Allen Aylesworth, podpisy svoje a opustili místnost' s protestem proti rozhodnutí. Však nepomohlo jim to valně. Listina byla podepsána za Anglii lordem Alverstonem a americkými členy Rootem, Turnerem a Lodgem, a tyto čtyři podpisy členů, tvořících většinu, postačí. Není naděje, že by se dali Kanad'ané přemluviti, aby listinu ještě dodatečně podepsali. Potom titíž čtyři zástupci podepsali také mapu, dle rozhodnutí tohou spracovanou.

Vzdorují dále.

Londýn, 20. října. — Následkem chování se kanadských komisařů rozhodl dnes ráno lord vrchní soudce Aleverstone, aby se nekonalo zamýšlené veřejné zasedání komise pro upravení hranic Alašky, nýbrž aby se odevzdalo rozhodnutí komise pánům Fosterovi a Siftonovi, agentům americké a kanadské vlády.

Kanadští komisaři, Aylesworth a Jette, nejen že nepodepsali rozhodnutí komise, ale pravili také, že se odloučí veřejně od komise. Telegramy od kanadského premiera Lauriera a jiných předních kanadských osobností ukazují, že panuje v celé Kanadě veliké roztrpčení.

Rozhodnutím komise, pokud se týče Portlandského kanálu, připadají Spoj. Státům dva ostrovy, Kanaghunut a Sitklan, ovládající vchod k oné sátoce a mořskou cestu k Port Simpsonu, čímž pozbývají ostrovy Wales a Pearse, připadající Kanadě, strategické ceny. Pohorská linie, přijatá za hranici, jest tak daleko od pobřeží, že tím připadá Spoj. Státům všechno sporné území, od Portlandské zátoky až k hoře sv. Eliáše.

Washington, D. C., 20. října. — Státní tajemník Hay obdržel dnes od amerického právního zástupce před londýnskou komisí, Johna W. Fostera, telegram, v němž se udávají podrobnosti rozhodnutí oné komise. Dle toho bylo vyhověno v podstatě všem americkým požadavkům.

TURECKO.

Americký zpravodaj o Macedonii.

Monastir, 19. října. — Jeden americký zpravodaj, který projel vilajety soluňský a bitolský, líčí zde situaci asi následovně: "Ve vilajetu bitolském utrpěli v posledním týdnu povstalci několik těžkých porážek. Venkovský lid jest revolucí nabažen a přál by si aspoň na čas míru. V zemi této, v níž jest Bulharů dobře 6,000.000, jest jich ve zbrani oproti tomuto počtu velice málo. Jest skutečně těžko pochopiti, jak se malé hloučky povstalců mohou udržeti v zemi, v níž má Turecko 300.000 vojáků. Vysvětlení jest možné jedině tím způsobem, že lid tajně s povstalci sympatisuje a jim podporu poskytuje. Nyní však jest lid tento válkou tak zubožen, že touží po míru a proto se povstaleckě čety neudrží. Ve vilajetu soluňském povstalci, sestávající bulharským lidem vrhli se na Turky a snažili se je ze země vypuditi. Opřeli se však o hranice pro případ nezdaru, a to sejim osvědčilo užitečným. Po porážce povstalci couvli do Bulharska a domácí obyvatelstvo bylo Turky krutě ztrestáno. Nyní jest hlavní otázkou: Co počne Turecko se svými 300.000 vojáky přes zimu v krajině, která jest hrozně spustošena a v níž není už co oloupit? Vojsko toto stálo by sultánovu pokladnu ohromné peníze, kdyby je chtěl jen vyživit, aniž by mu žold platil. Turci volají po válce s Bulharskem v naději, že by jim ta přišla lacinější. S úzkostí očekává se v Turecku, co se stane s rusko-rakouskými reformami a neznamená-li úmluva mezi carem a císařem Františkem Josefem skutečné zabrání Macedonie cizinou?"

"Co se týče reforem, upozorňuji na následující: Duší celé turecké vlády v Macedonii jest zaptieh, četník. Ten je k tomu, aby nás cizince po krajině vodil; aby po krajině pořádek udržoval; aby daně vybíral; je to zkrátka výkonné rameno spravedlnosti. Tito lidé mají jen nepatrný plat, a toho nedostávají. Musí z něčeho žíti, a tu jest jasno, jakým způsobem živobytí shánějí. Kdyby došlo k reformám, budou tito zaptiehové první postiženi. Proto se jim také zuby nehty brání. Míst četnických jest uprázdněno 600, která mají býti obsazena křest'any. Tito však se o ně nehlásí, a mají k tomu pochopitelné příčiny. Peněz by nedostali, jako Turci loupiti by nesměli, a vedle toho jistě by propadli pomstě Turků nebo Albanců, kteří křest'anských povýšenců v úřadě nestrpí. Křest'anští žandarmové zpravidla padnou rukou vražednou v době nejkratší."

Rozpouštění vojska.

Cařihrad, 19. října. — Dle úmluvy nedávno s' cařihradskou vládou uzavřené rozpustilo Bulharsko 10.000 svých nedávno mobilisovaných vojáků. Turecko bude dle toho povinno rozpustiti jich 20.000, což zajisté rádo udělá. Věc ta bude rychle pokračovati. Včera byl tento úmysl bulharské vlády oznámen, a dnes již vydán rozkaz velitelům na propuštění 5000 mužů. S ostatními se bude čekati, až co Turecko udělá. Praví se, že se vydatně agituje v tom směru, aby se macedonští uprchlíci vystěhovali do Ameriky.

Žádné odzbrojení.

Soluň, 20. října. — Že to turecká vláda s odzbrojováním do opravdy nemyslila, o tom svědčí nejlépe povolávání do zbraně nových rekrutů. Právě bylo do zbraně povoláno třicet sedm praporů nováčků z vilajetů soluňského, bitolského a kosovského, dvacet tři prapory v Malé Asii. Tyto budou přepraveny přes moře do Soluně. Dva prapory, čítající 1750 mužů, přijely sem včera ze Smyrny. Turecko se staví, jako by těmito nováčky chtělo nahraditi vojsko staré, ale bude to asi sotva pravda. Spíše se zdá, že již zvědělo obsah nových rusko-rakouských podmínek, a ty se mu líbiti nechtějí.

Část vojska propuštěna.

Cařihrad, 21. října. Byl vydán rozkaz na propuštění 20.000 mužů v Malé Asii stojícího vojska. Tento rozkaz jest v souhlasu s toho se týkající turecko-bulharskou úmluvou.

Vídeň, 21. října. — Rusko a Rakousko nechtí dovoliti Portě protahování provádění reforem v Macedonii. Zanedbá-li Turecko své povinnosti, může očekávati ostrá opatření.

KANADA.

Hrozí odštěpením.

Montreal, Kanada, 19. října. — Hněv Kanad'anů vůči britické vládě za to, že prý jejich zájmy zradila, stále roste a časopisy i nejkonservativnější neustávají spílati. Myslí se, že Anglie neohlížela se na právo a spravedlnost' a povolila Spoj. Státům v záležitosti alaského území jen z ohledů politických, nebot' jí na přátelství Spoj. Států mnoho záleží. Vyslovují se hrozby, že na příště Kanada nikdy svoje zahraniční vyjednávání, pokud se Spojených Států týče, Anglii nesvěří a bude si vyjednávati sama. Hrozby jdou ještě dále. Raymond Prefontaine, ministr veřejných prací v kabinetě Laurierově, praví, že v příští schůzi parlamentu bude vzata na přetřes otázka, nemá-li se Kanada od Velké Britanie odtrhnouti. Také jiní kanadští politikové s tím souhlasí.

Řečníci se ozývají.

Ottawa, 21. října. — Není pochyby, že rozhodnutí sporu o hranice na Alašce bude míti za následek celou řadu bouřlivých řečí a resolucí jak v parlamentu spolkovém, tak ve sněmovních jednotlivých provincií. Tak včera senator Porier z Nového Brunswicku řečnil asi následovně: "Myslím, že už bude pomalu čas, abychom přestali dávati Spojeným Státům kusy vlastního těla, nechceme-li, aby nastal naší zemi konec. Dříve jsme měli jen sousedy na jihu, nyní je máme i na západě, na severozápadě a hnedle je budeme míti i na severu a na východě. Spojené Státy prou se s námi o území na zálivu hudsonském. — Zdvihly již také spor o území v Gronsku. Vím dobře, že vyslali výpravu k severní točně. Tak nás ze všech stran obklopují. Jak dlouho může to trvati, že zaběhou Nový Foundland? Naše celá budoucnost jest tímto našim zemílačným sousedem ohrožena."

Utrpení námořníků.

Ottawa, 20. října. — Kapitán Ferry a 47 námořníků z parníku Eldorado z Liverpoolu přestáli zde hroznou zkoušku. Dostali se do tohoto města, když byli ušli pěšky 600 mil pustou, liduprázdnou krajinou, z většiny sněhem a ledem pokrytou, na níž jen zřídka nalezli kousek potravy. Jejich lod' ztroskotala se o úskalí při vjezdu do zálivu hudsonského, v krajině polární, nedaleko Fort George. Všem plavcům podařilo se zachrániti, ale neodnesli z lodi praničeho, kromě oděvů na svých tělech. Lod' vezla velké zásoby zboží pro obchodování s eskymáckými Indiány, kteří platí drahými kožešinami. To se všecko potopilo. Námořníci byli nuceni nastoupiti trapnou cestu k jihu krajinou pustou a liduprázdou, aby se dostali k železniční trati a tudy do Ottawy nebo do Montrealu. Musili cestovati plné 42 dny a ušli tak skoro 600 mil. Zakusili cestou hrozně, ale ani jediný z nich námaze a utrpení nepodlehl a všichni šťastně dorazili k železnici Temiscaming, která je přijala na vlak a dovezla sem, odkud vydali se na další cestu do Montrealu. Tam doufá kapitán Ferry sejíti se se zástupci společnosti, která lod' na cestu vypravila.

ČÍNA.

Jednalo prý se jen o loupež.

Peking, 19. října. — Na přísné zakročení britické vlády jala se Čína vyšetřovati pokus, nedávno učiněný, při němž mělo býti britické vyslanectví, když se v budově ples konal, vyhozeno dynamitem do povětří. Vyšetřilo se, že se při tom jednalo pouze o krádež a že pachatelé byli patrně činiteli sluhové, na vyslanectví zaměstnaní. Ukradli mnoho zbraní a rozprodali je po zastavárnách.

Stále se ještě vyjednává.

Londýn, 19. října. — Britický vyslanec v Japansku, Sir Claude McDonald, uvolil prý se dělati mezi Ruskem a ?apanskem prostředníka. Pochybuje se však, že jeho prostřednictví k něčemu povede, nebot' požadavky Japanu jsou příliš né a Rusko nemůže o nich jednati. Japan stojí na tom, aby Rusko Mandžurii Číně bezpodmínečně vrátilo, aby její všecka města zůstala cizímu obchodu otevřena, ruské vojsko se vystěhovalo, a pod.

Paříž, 19. října. — Hrabě Cassini, ruský vyslanec ve Spoj. Státech, mluvil zde o otázce mandžurské se zpravodaji, a vyslovil se: "Naše práva v Mandžurii jsou nepopíratelna. Zbudovali jsme zemi tuto, máme tam i železnici. Nepravím, že snad chceme Mandžurii zabrat, ale když již jsme na ni tolik obětovali, chceme to dostat nějakým způsobem nazpátek. K tomu máme právo, jež nám neupírá žádná vláda na světě, vyjímaje jediný Japan. Proto neopustíme Mandžurii dříve, dokud nedostaneme takové záruky, jaké požadujeme."

Nepovolí Amerikánům.

Čefu, 20. října. — Ruské časopisy v Port Arthuru vyslovují nelibost' nad tím, že Spoj. Státy, ačkoli situaci v Mandžurii znaly, vymohly si smlouvu s Čínou, dle níž má býti Mukden jako svobodný přístav otevřen. Píší, že se tomu Rusko nikdy nepodrobí a že ono samojediné má právo o Mukdenu rozhodovati.

Admirál Alexiev vyslovil se, že Rusko Mandžurii nevyklidilo a že je Čína sama k tomu nedohání. Jakého práva tedy mají k tomu Japanci?

Ruské lod'stvo navrátilo se z Dalného do Port Arthuru. Posádka port-arthurská a 20.000 čínských dělníků zaměstnáno jest na budování kasáren pro 10.000 vojáků. Vedle toho staví a opevňují se zákopy od města na sever a až k Dálnému.

List Nový Kraj, vycházející v Port Arthuru, praví, že si vláda americká počíná příliš výbojně a násilnicky a nechce uznávati práva Rusů, vyplývající ze zbudování železnice a zvelebení země jiným způsobem. Rusko má právo na mandžurský venkov i města, a Američanům ho nepřepustí.

Vyjednávání v Tokiu zase uvízlo. Z japanských státníků jest markýz Ito nejmírumilovnější a přimlouvá se za to, aby vláda většinu požadavků ruských uznala, však taková politika není dnes v Japansku oblíbena a pochybuje se, že Ito se svými plány prorazí, dokud se Japan o své naprosté bezmocnosti nepřesvědčí.

Z Petrohradu se sděluje: Car tyto dny poslal admirálu Alexejevovi vyzvání aby dbal o zabezpečení ruských zájmů na východě. Alexejev na to odpověděl žádostí, aby mu poslal dalších 50.000 vojáků.

V Pekingu mezi evropskými vyslanci a jinými zkušenými diplomaty převládá náhled, že Rusko bude pokračovati ve své politice vyčkávací. Mandžurii podrží, ale na Koreu se prozatím nepustí. Jest přesvědčeno, že mimo Japanska nikdo se mu v cestu stavěti nehodlá, a má na východě shromážděno dostatečné množství vojska i lod'stva, aby se mohlo s Japanskem měřiti. Proto čeká, až Japan ucouvne. Lodě jeho konají okolo pobřeží ustavičně manevry, a jsou připraveny, každé chvíle válku zahájiti.

Rusko-čínská smlouva.

Petrohrad, 21. října. — Podrobnosti o rusko-čínské smlouvě ohledně Mandžurie čerpány jsou z ruského listu "Vostočnij Věstnik", a sdělují následující: Dle smlouvy té bude správu nad Mandžurií vésti guverner, kterého ustanovovati bude čínská vláda s dorozuměním s vládou ruskou. Tento bude vrchním pánem nad prefekty jednotlivých krajů. Čínské vojsko dáno bude ve všech třech krajích mandžurských pod vrchní správu ruskou, ale kdyby se shledalo, že na potlačení lupičství, nepokojů a pod. nedostačuje, tu má ruská vláda právo použíti vojska svého, ruského. Obchodovati a dolů využitkovati smí v Mandžurii pouze Rusové a Číňané. — Celnice budou pod společnou správou rusko-čínskou. Čínská vláda má po 20 letech právo železnice vykoupiti, budeli totiž na ně míti peníze. Pošty a telegrafy budou pod společnou ruskočínskou správou, ale kdyby došlo ve věci té ku sporům, rozhodne ruský zástupce. Kdyby došlo k vůli věci té s některou třetí vládou k válce, povedou ji společně Rusko a Čína. Kdyby Čína nechtěla, povede ji Rusko samo, ale v případu vítězství připadne mu Mandžurie úplně. Smlouvu za Rusko podepsal vyslanec Pavel Lessar, za Čínu princové Čing, Šaj, Chun Tsi a Čang Čil.

Ruská smlouva s Čínou.

Berlín, 20. října. — Z pramenů, o nichž se tvrdí, že jsou hodnověrné, přinášejí zdejší časopisy zprávy, že mezi vládou ruskou, již zastupoval vyslanec Lessar, a čínskou, uzavřena byla smlouva o příštím osudu Mandžurie. Tato bude podle jménem čínskou, ale Rusko ujme se celého jejího řízení vojenského, politického a pod. Zároveň zavazují se obě země, že v případu války, která by mohla vzniknout k vůli této záležitosti, povedou tuto společně, a kdyby Čína nechtěla, povede ji Rusko samo a v případu vítězství stane se za to úplným pánem Mandžurie.

Válečné přípravy.

Jokohama, 22. října. — Přípravy k válce na všech stranách rozčilují Japance velice. Očekává se, že již v několika dnech stane se rozhodnutí, strhne-li se přece srážka s Ruskem nebo ne. Ministři odbývají ustavičné porady, vojsko je pohotově, ale zvláště v námořnictvu jeví se činnost' neobyčejná. O ruských válečných přípravách na hranicích korejských mnoho se vypravuje. Časopisy nevěří, že se dá spor v míru vyříditi, leč prý by se Japansko vzdalo všech svých plánů a dalo se sraziti na mocnost' třetí třídy. Ba, Japan prý bude muset zápasiti o svoji existenci, jež je ohrožena.

Japanská dělová lodice Chiokai měla být dána do zimního přístavu v Nu Čvangu, ale s toho sešlo.

Ruský časopis v Port Arthuru, Nový Kraj, píše o smlouvě čínsko-americké, dle níž bylo slíbeno Američanům otevření přístavu v Mukden. List praví, že smlouva tato dotýká se samých životních zájmů ruských v Mandžurii a že nemůže být podepsána leda po důkladných opravách.

Japanská vláda zahájila vyjednávání s vládou republiky Čile v Jižní Americe, aby jí prodala dvě velikě válečné lodě.

Na londýnské burse jeví se již po několik dní tíseň a japanské cenné papíry klesají. Angličané v japanské vítězství mnoho důvěry nemají.

Situace zase vážná.

Londýn, 22. října. — Situace vzala náhle zase vážný obrat. Z Německa dochází zpráva, že Rusko uvědomilo berlínskou vládu — a podle toho také asi vlády ostatní — že v případu války obmezí se na hájení Mandžurie. Kdyby Japanci obsadili upřístavy korejské, nebude to ještě považovati za projev nepřátelství, nedopustí však aby přešli řeku Julu, která tvoří hranici mezi Koreou a Mandžurií. Z toho se soudí, že vyjednávání mezi Ruskem a Japanem opětně uvázlo a nemůže se z místa. Rusko očekává válku a hledí před tváří evropských velmocí svaliti vinu na výbojnost' Japanců.

Takový původ mají asi ty noty, vládám evropským posílané. Také jiné zprávy to nasvědčují. Tak jedna sděluje z Tokia, že baron Komura, japanský ministr zahraničních záležitostí, přerušil své jednání s ruským vyslancem Rosenem dne 14. října a od té doby spolu nemluvili. Druhá zpráva sděluje z Moskvy, že Rusko učinilo všecky potřebné přípravy a vyvolalo k pohotovosti dvouleté vojenské reservy.

Také Japanci se pilně připravují. Místo-admirál Toga přesazen byl za velitel tak zvané "stojící eskadry", která bude hlídati břehy japanské. V Japansku jest znám pode jménem bojovný admirál. V roce 1894 velel onomu námořnímu oddělení, které podniklo na Číňany první útok. U všech evropských dvorů vypravuje se, že vyjednávání mezi Ruskem a Japanem bylo přerušeno. Angličtí úředníci ministerstva zahraničních záležitostí však nechtí o té věci mluviti. Japanské železnice a paroplavební společnosti dostaly přísné rozkazy, držeti se ustavičně pohotově, aby byly připraveny k dopravě vojska a zásob.

PERSIE.

Úklady v okolí šahově.

Brusel, 19. října. — Belgičtí úředníci, kteří jsou zaměstnáni v šahově službě v Persii, zasílají sem zprávy o sensační události, která se tyto dny v šahově říši stala. Velký vezír, což jest asi tolik jako předseda ministerstva a kancléře říše, Mirza Esgar Chan, uprchl ze země. Před krátkou dobou obdržel guvernér provincie Rače tak zvaný "zlatý koflík". Koflík takový obsahuje otrávenou kávu a šah jej posílá těm hodnostářům, kteří upadli u něho v nemilost'. Značí to rozkaz, aby se otrávili. Guvernér skutečně jed vypil a zemřel. Potom však vyšlo na jevo, že šah mu koflík tento neposlal a že byla nádoba ta někým ukradena. Podezření zdviženo bylo proti velkému vezírovi. Pravilo se, že byl tento žárliv na vzrůstající moc guvernérovu a hledí jej odstraniti. Šah tomu uvěřil a vezíra propustil. Tento měl podstatné příčiny, báti se, že dostane nyní zlatý pohár sám, a proto požádal za dovolení, aby se směl vydati na pout' do vnitrozemí, což mu bylo dovoleno. Však vezír místo do vnitrozemí pospíšil ku hranicím a ujel z Persie. Dostal se na lod' a nyní jede bud' do Londýna nebo do Vídně. Po jeho odjezdu zřídil si šah jakýsi prozatímní kabinet dle evropského spůsobu, v němž nejdůležitější úřad zastává belgický celní ředitel Naus. Všeobecně se myslí, že velký vezír vinnen není a že pouze propadl za oběť' pomstě svých nepřátel. Měl jich mnoho hlavně proto, že hledél zemi civilisovat a zaváděl do ní evropské vymoženosti.

Chicago, Ill., 19. října, 1903.

Sebevražda Češky.

Marie Faloutová z čís. 788 záp. 18. ul. vzala si život v okamžitém šílenství.

Nikdo by si byl nepomyslil, že odhodlá se Marie Faloutová ku skutku tak zoufalému, jaký 19. t. m. z rána spáchala. Vzala si život, otrávivši se. V neděli večer přišel domů syn její, Antonín Falout, který žil s matkou, a nepoz